

KOKOSZYĆ SIĘ (17) *vb impf*

się (14), się (3).

Oba o prawdopodobnie jasne (tak w kokosz).

inf kokoszyć się (4). ◇ *praes 3 sg* kokoszy się (6). ◇ *2 pl* kokoszycie się (1). ◇ *3 pl* kokoszą się (2).
◇ *praet 3 sg m* kokoszył się (1). ◇ *imp 2 sg* kokoszy się (1). ◇ *3 sg* niech, niechaj się kokoszy (2).

Sł stp brak, Cn notuje, Linde XVI – XVIII w.

1. *Pysznić się, wynosić się, być pewnym siebie; udawać kogoś ważniejszego; assumere sibi a. suae laudi, circumspicere magnifice, animo efferre a. exsultare, cristas erigere, in caelo esse, facere se gloriosum a. magnum, (magnifice) superbe(que) incedere, sumere sibi spiritum et arrogantiam, supinare se, caudam trahere Cn (10) : Acz iście nieznam rokołszy Gdy iie chudziná kokołszy Bo tá część z ímiechem nápoły RejRozpr C3v; RejZwierc 229.*

kokoszyć się z czego (3): GliczKsiąż Fv; A przecię ię kokoszy z tytułow Oycowłkich KlonWor 60, 52.

kokoszyć się czym przed kim [= że się kogoś przewyższa] (1): [Polak] ná łławie záładził íwe wízytki rokołszy/ A niech iie tym żadny ítan przed nim nie kokoszy. RejZwierc 243.

kokoszyć się z czym (1): znam támty rokołszy/ Y iáko iie tá Kłieni tám z nimi kokoszy. RejWiz 27v.

kokoszyć się w czym (2): Káżdemu ták co iedno ná gładkość łákomy/ A chce mieć przyiacielá íobie s cudzey żony. Nie długoć tey rokołszy w cudzym iie kokoszyć PaprPan Ff2v. Cf »jako paw się kokoszyć«.

Zwroty: »kokoszyć się by kokosz nad swemi jajcy« (1) : Naydzye tákowych dołíc/ ktorzy nic nye vmyawłł/ íadzą iie ná wyelkye rzeczy/ będąc próftemi żákami kokołłá iie by kokofz íámá nád íwemi yáycy/ s kthorych iie tylko kurczętá á nye orłowye wylągáya. GliczKsiąż L6.

»[w czym] jako paw się kokoszyć« (1): ítrzełz iie [...] tych márných rokołszy/ Co iie to w nich tá páni iáko Paw kokołszy. RejWiz 32.

Szereg: »wieliczyć się a kokoszyć« (1): Z czego gdi v niego Soloⁿ był wielce iie wielicył á kokołłý/ pytáyac go iiełliby kto nádeń íścęłliwłým był GliczKsiąż Fv.

2. *Srożyć się, grozić; przybierać wojowniczą postawę; facere sc ferocem Cn (4) : Bo tych czáłow meźnieyłým nie da iie vpłofzyć/ Preftáncie [!] pánie brácie y wy iie kokołłýć. PaprPan X4.*

kokoszyć się na kogo (4): Obroc ná nie ich ráde á rácz tu íam rołprołlýć/ Myłł złołniká co ná nas írodze iie chce kokołłýć. LubPs hh5v.

Szereg: »kokoszyć się i nadymac« (1): [Rural] yáł iie coffáyac na zad/ kokołłýć y nádymáć/ á chłopyétá obaczywłłý że iie yełłcże gnyewa/ [...] przydali mu wyęcey GliczKsiąż H8.

W przén [czym] (1) : A ktoby iie náliczył rozlicznych rokołszy/ A niechay iie tym zazdrość nigdy nie kokoszy. RejWiz 42v.

3. *Starać się o dobre (swoje lub cudze) (2) : [Świat mowi] Komu ia chcę bez prace dam íwoie rokołszy/ Kto ná moy czás nie tráfi próžno iie kokołłý BielKom D5.*

W przén [z kim] (1) : Chociay iie tám márný íwiát też z íwemi kokołłý. Táki podobne [świat i niebo] iáko íą plewy ku pńzenicy RejWiz 184v.

4. *Przesadnie się stroić, upiększać (1)* : Nie wyciągay fwyh zmarfzczkow/ áni fię kokofzy Ná to ábyś fwoy wdowi łtan miáá odmienić *ZbylPrzyg* B2v.

[*W rymie: kokoszy – rozkoszy (7), kokoszq – rozkoszq (4)*].

Synonimy: 1. *bucić się, chępić się, chlubić się, chwalić się, dufać, nadymać się, okazować się, przechwalać się, pysznić się, sławić się, szczyścić się, wielczyć się, wynosić się, wysławiać się*; 2. *zuchwalić się*.

AŻ